

nuku atu i te 29 tau i noho ai tetahi i te pakeha a e noho ana hoki tetahi i runga i nga whenua. I runga ite whakaaro Maori kaore i tonoa kia utu reti te mea i runga ite whenua e noho ana, i whakararururatia ranei. E kore au e ki ka whakaaro rereke te mea i runga i nga whenua. Ko te patai ia e penei ana, ka pa ano ranei te Ture nei mo te take penei? Mehemea ki te kore, he aha i kore ai? He aha hoki i mana ai ki nga pakeha noho pohehe, a i kore ai e pa ki nga ahuatanga penei? Ko te patai tuarua, he aha te hiahia o te iwi mo tenei Ture—he whakaae he whakakore ranei? Mehemea he whakakore, me pewhea?

Ka ahei nga whenua pakeha me nga whenua o nga Maori i rehita ia ratou hei pakeha kia murua kia hokona hoki i runga i te pekeraputanga i runga ranei i nga tikanga hei whakaae i nga nama ate tangata nona te whenua, hei whakaae ranei i nga nama o te tupapaku nona te whenua. He Ture enei kua whakarapopototia ki nga Ture pakeha o Niu Tirenī, a i kaupapa mai ana Ture i Ingarangi. Ko nga tikanga o enei Ture kua araia e te Ture Whenua Maori 1909 me ona menemana a e kore hoki e ahei kia pa mai ki nga whenua Maori. Itemea kua araia nei enei Ture e kore heki ia nei e taea te arai te Ture 20 tau noho pohehe, ina hangaia tetahi rarangi ki te Ture Whenua Maori e pera ana te tikanga?

I te tau 1920 ka pakangatia tetahi take i te Kooti piira i runga i taua Ture, te whenua no te Wairoa, Haki Pei. Ko te whakataua nga tiati e wha e mea ana kua mana kore te hunga no ratou te kainga i runga i nga tikanga o taua Ture. E penei ana nga kupu whakamutunga a te Taute—he kupu e eke ana ki nga whakaaro e hiahiaia nei. “E pouri ana ahau itemea e kore e taea e ahau te ki kaore i te mana nga tikanga o te Ture (Statute of Limitations) ki tenei whenua. E pouri ana ahau i runga i toku kite iho he take tenei e pa ana ki te katoa, a he take hoki e pa ana ki te Iwi-Maori ki te Tominiiona hoki, a he take e tika ana kia mēingatia kia kua e pa mai nga tikanga o tenei Ture ki nga whenua penei te ahua.”

Mehemea pea i takoto he arai mo te Ture Noho pohehe, ka rereke te whakataua.

Kua eke tenei ki te wa o te tau e puta ai nga mihi mo te Kirihimete me te Tau Hou, e hari ai te ngakau e hira ai te nui o te kōwhiri. Ka eke tenei ki te tauuata, wawata ai nga whakaaro ki nga ahuatanga o nga mea e takoto mai nei i mua i te aroaro, a e titiro whakamuri o hoki ki nga takahanga waewae, ki nga tahipatanga o te tapuwae me nga mamaetanga mo nga whanaunga kua riro i te huarahi whanui. E te iwi, tena koutou. Ahakoa e nui ana te hari inaianei, otira kinakitia nga kupu kua korerotia ake nei, kei waiho kia takoto roa ana ka ngaromia e te puehu o te wareware, e te whare ranei o te pungawerewere.

Mo te Puru me kai i te WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE—1/9, 2/9 patara.